

КОНЦЕПТ «ЧАС» У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Черепова Ю. В., студ. гр. ПР-93

Час має чимало іпостасей, які вивчаються різними науками, та кожна наука дає своє, можна вважати зовсім не схоже з іншими науками, визначення часу. Фізика та астрономія говорить про сонячний, зірковий та астрономічний час. Психологи ставлять акцент на індивідуальному відчутті часу та вивчають внутрішній та психологічний час. Суспільнознавчі науки наголошують на суспільному, хронологічному та історичному часі. Також можемо зазначити, якщо ми візьмемо будь – яке визначення часу, психологічне, суспільнознавче чи астрономічне, у будь – якому випадку воно слугує важливим регулятором усієї ритуальної та практичної діяльності людини. Проблема часу та його осмислення людьми з'являється ще у часи панування міфологічної свідомості. Також ми знаходимо у Біблії глибокі міркування щодо сутності часу та його ролі у житті людини.

Розвиток уявлень про час є результатом контактів людини зі світом. Мовознавці розділяють час на лінгвістичний та реальний. Лінгвістичний час – це мовна репрезентація часових понять у граматичних формах. На підставу аналізу мовного матеріалу ми визначили такі соціокультурні концепти, як ДЕНЬ ТИЖНЯ, МІСЯЦЬ, ПОРА РОКУ, СВЯТО. Вони являють собою фразеологічні образи, основна функція котрих полягає в тому, щоб виразити емоційно – оцінний та суб'єктивний погляд на світ. В основі цих фразеологічних образів можуть лежати національні традиції та звичаї, історичні факти, біблійні, міфологічні сюжети та реалії повсякденного буття.

Ці соціокультурні концепти уособлюють собою реалії повсякденного буття на основі наявних стереотипів. Наприклад, перший день тижня Monday є першим робочим днем після вихідних, що звичайно не викликає позитивних емоцій у людини.

Для певного кола людей, котрі проживають у певних погодних умовах, січень (January) асоціюється з жорстокістю (оскільки цей місяць є найхолоднішим місяцем року): January women – жорстока, непереклонна жінка, жорстка кар'єристка, можна навіть перекласти як «Залізна леді».

У питанні розподілу місяців англійська картина світу орієнтується на астрономічні показники рівнодення та сонцестояння. Весна – новонароджена дитина. Осінь – завершення людського шляху. З цим пов'язані такі вирази, як Spring baby- новонароджена дитина Autumn soul – загублена душа.

Лексеми, що позначають свята, характеризуються насиченим конотативним потенціалом. Наприклад: Christmas is the time for enjoyment and happiness. Time for white snow, as pure as the soul of a baby. Time for

family and good-nature. Як ми бачимо, святкування цієї події є традицією всієї нації, тому це визначення вживають для вираження добро-спрямованості та заради добра.

Отже, концепт час є важливою частиною концептуальної системи, котра має своє відображення у всіх мовах. Це дозволяє говорити про тимчасове сприйняття світу людиною та про тимчасову картину світу в цілому.

Наук. кер. – Таценко Н. В., *канд. філол. наук, доц.*

Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства : матеріали Всеукраїнської наукової конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів факультету іноземної філології та соціальних комунікацій, м. Суми, 19-20 квітня 2013 р. / Відп. за вип. В.В. Опанасюк. — Суми : СумДУ, 2013. — Ч.1. — С. 51-52.